



CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 54 **din data de 07.02.2024**

Dosar nr. 449/2022

Petiția nr. 4803/11.07.2022

Petent:

Parte reclamată:

Obiect: petentul, persoană ce deține certificat de handicap nerevizuibil, reclamă nesoluționarea unor cereri depuse la primăria

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamațiilor

1.

2.

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20 alin. (4) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa înregistrată sub nr. 4803/19.08.2022 a fost citat petentul, iar prin adresa înregistrată sub nr. 5690/19.08.2022 au fost citate părțile reclamate, pentru termenul de audiere din data de 22.09.2022 stabilit de Consiliu. Prin citație s-a invocat excepția de necompetență cu privire la solicitarea petentului de a obliga Primăria Comuneisă aprobe tacit cererile înaintate de către acesta, competența revenind instanței de judecată.

5. Procedură legal îndeplinită.

6. La termenul stabilit, la ședința de audieri părțile au fost absente.

7. Prin adresa înregistrată sub nr. 6154/08.09.2022 petentul depune completări la petiție, care sunt comunicate părților reclamate prin adresa înregistrată sub nr. 7516/21.10.2022.



8. Partea reclamată... a depus punct de vedere prin adresa înregistrată sub nr. 6468/19.09.2022 care este comunicat petentului prin adresa înregistrată sub nr. 7516/21.10.2022.
9. Partea reclamată a depus punct de vedere prin adresa înregistrată sub nr. 8060/09.11.2022 care este comunicat petentului prin adresa înregistrată sub nr. 9411/30.12.2022.
10. Prin adresa înregistrată sub nr. 8109/10.11.2022 petentul depune note scrise, care sunt comunicate părților reclamate prin adresa înregistrată sub nr. 9411/30.12.2022.
11. Concluziile scrise sunt depuse de către petent prin adresa înregistrată sub nr. 984/08.02.2023.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

12. Prin petiția înregistrată la CNCD cu nr. 4803/11.07.2022 petentul, deținător de certificat de handicap nerevizibil, susține că în cadrul ședinței de Consiliu Local din comuna ... din data de 08.07.2022, i s-a dat dreptul să ia cuvântul, dar a fost catalogat de către partea reclamată că ar fi „*imatur din punct de vedere psihic, că nu e în stare să achite facturile de la utilități în mod firesc*”.
13. Petentul susține că, deși are certificat de dizabilitate nerevizibil, are un loc de muncă stabil și este singurul din ședință care își achită facturile (electricitate și apă) în avans.
14. Petentul susține că a depus solicitare de eliberarea unei adeverințe necesare contractării serviciului de apă potabilă cu Compania de Apă SA și cerere formulată conform Codului fiscal care prevede că locuința sa și terenul aferent aflat în coproprietatea persoanei cu handicap este scutită de taxe și impozite, inclusiv taxă de mediu, PSI și salubritate. De asemenea a solicitat contractul de salubritate pe care în are Primăria cu persoana de la adresa sa de domiciliu.
15. Deoarece nu a primit nici un răspuns la solicitările sale, petentul solicită să fie sancționată partea reclamată F.V.A. sau alte persoane responsabile din Primărie pentru discriminare pe criteriul handicap și să se considere aprobate tacit toate solicitările sale.
16. Depune înscrisuri.
17. Prin adresa înregistrată sub nr. 6154/08.09.2022, petentul depune completări la petiție:
 - sesizează săvârșirea unui posibil abuz în serviciu de către funcționarii publici ai Primăriei pentru neemiterea unui răspuns în termen de 30 zile la solicitările scrise depuse la registratura instituției;
 - solicit obligarea Primărieisă constate nelegalitatea adeverințelor emise, înregistrate sub nr. 1141/25.06.2021 și sub nr. 1264/25.08.2021, eliberate pe numele doamnei;
 - solicitată ca CNCD să constate dacă Primăria ... îi respectă drepturile ca persoană încadrată în grad de handicap accentuat în materie de taxe și impozite (prin scutirea prevăzută de lege) și în ceea ce privește taxa de salubritate;
 - solicită obligarea Primărieisă recalculeze retroactiv pe ultimii 3 ani toate taxele și impozitele impuse persoanelor cu dizabilități având calitatea de proprietari sau coproprietar;
 - solicitată obligarea Primărieisă definească termenii de "RĂMĂȘITĂ" și "SOMAT";

- solicită ca CNCD să constate faptul că Primăria nu este accesibilizată pentru persoane cu handicap locomotor (nu dispune de lift pentru acces la etajul 1 unde se află departamentele de urbanism, juridic, contabilitate, Consiliul Local, birou Primar, achiziții publice);

- solicită ca CNCD să constate o posibilă faptă de discriminare săvârșită de către angajata Primăriei ...,

Sușinerile părții reclamate F.V.A.

18. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 6468/19.09.2022, partea reclamată susține că ocupă funcția de secretar general al comunei ... și coordonează mai multe compartimente ale instituției. Se arată că petentul a depus de-a lungul timpului petiții soluționate de compartimentele Taxe și Impozite și Registrul Agricol, dar răspunsurile primite nu l-au mulțumit, motiv pentru care a continuat cu solicitări dar și cu presiuni asupra funcționarilor instituției sau aleși locali, deși a fost îndrumat să se adreseze instanței.

19. Deși a avut un comportament nepotrivit, insistență verbală în nenumărate rânduri, apeluri telefonice video la ore nepotrivite, amenințări, insulte sau distrugereri de bunuri, doar pentru a-și atinge scopul, de a obține răspunsul dorit din partea instituției, atunci când petentul a participat la ședința consiliului local și i s-a dat cuvântul, acesta a avut același comportament nepotrivit.

20. Partea reclamată susține că nu a dorit să îl ofenseze, să îl defăimeze, sau să îi aducă vreun prejudiciu în sensul discriminării ci cu intenția de a-l potoli, petentul având un comportament nepotrivit, care a depășit limita de suportabilitate.

21. Se depun înscrisuri.

Sușinerile părții reclamate UAT Bonțida

22. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 8060/09.11.2022, partea reclamată susține că eliberarea tuturor documentelor se face fără nici o diferențiere, în conformitate cu evidențele instituției, fapt ce a atras nemulțumirea petentului, deoarece nu este unic proprietar al imobilului la care face referire și nici nu deține o cotă parte dominantă.

23. În ceea ce privește scutiile invocate, acestea au fost aplicate conform prevederilor legale din Codul fiscal.

24. În ceea ce privește taxa de salubritate la nivelul UAT..., acest este stabilită ca taxă locală și nu necesită semnarea vreunui contract.

25. În privința accesului în instituție, se precizează că acesta are 2 intrări pentru cetățeni, amenajate pentru accesul cetățenilor cu rampă pentru persoanele cu dizabilități și 1 intrare pentru personalul propriu și alte activități administrative. Una dintre intrări permite accesul la parterul instituției, la serviciile cele mai apropiate de nevoile cetățenilor (asistență socială, fond funciar și taxe și impozite) iar cealaltă intrare permite accesul în zona de ghișee, putând fi accesat orice alt compartiment al instituției.

26. Se consideră nu se impune construirea unui lift pentru accesul la etajul instituției, realizarea acestuia fiind foarte costisitoare și greu de realizat, în condițiile în care accesul la orice serviciu public se poate face la parterul instituției.

IV. Cadrul legal aplicabil

27. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Constituția României

Art. 1 - Statul roman

„(3) România este stat de drept, democratic și social în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.”

Art. 4 - Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni

„(2) România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.”

Art. 15 - Universalitatea

„(1) Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.”

Art. 16 – Egalitatea în drepturi

” (1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.

(3) Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii, de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară. Statul român garantează egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru ocuparea acestor funcții și demnități.

(4) În condițiile aderării României la Uniunea Europeană, cetățenii Uniunii care îndeplinesc cerințele legii organice au dreptul de a alege și de a fi aleși în autoritățile administrației publice locale.”

Art. 20 - Tratatul internațional privind drepturile omului

„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile.”

Legea nr. 286 din 17 iulie 2009 privind Codul Penal

Art. 296 - Purtarea abuzivă

”(1) Întrebuințarea de expresii jignitoare față de o persoană de către cel aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu se pedepsește cu închisoare de la o lună la 6 luni sau cu amendă.

(2) Amenințarea ori lovirea sau alte violențe săvârșite în condițiile alin. (1) se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracțiune, ale cărei limite speciale se majorează cu o treime.”

Art. 297 - Abuzul în serviciu

„(1) Fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, nu îndeplinește un act prevăzut de o lege, o ordonanță a Guvernului, o ordonanță de urgență a Guvernului sau de un alt act normativ care, la data adoptării, avea putere de lege ori îl îndeplinește cu încălcarea unei dispoziții cuprinse într-un astfel de act normativ, cauzând astfel o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, îngreudește exercitarea unui drept al unei persoane ori creează pentru aceasta o situație de inferioritate pe temei de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, orientare sexuală, apartenență politică, avere, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă sau infecție HIV/SIDA.”

O.G 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată

Art. 2

„(1) În prezenta ordonanță, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex sau orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată sau orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Art. 20

(6) „Persoana interesată va prezenta fapte pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, respectând regimul constituțional al drepturilor fundamentale, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.”

Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale

Art. 14 Interzicerea discriminării:

”Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta Convenție trebuie să fie asigurată fără nicio deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie,

opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

Art. 17 Interzicerea abuzului de drept

„Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de aceasta convenție.”

Ordinul nr. 27/2024 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor

Art. 30

„Excepția de necompetență poate fi invocată de reclamant sau de membrii Colegiului director și în cursul soluționării petiției, sub condiția prevăzută la art. 31.”

Art. 31

”(1) Excepția de vădită necompetență se pune în dezbateră părților pentru respectarea principiului contradictorialității.

(2) În situații excepționale, vădita necompetență se pune în dezbateră, în scris, petentului, însă fără a acorda un termen de citare dacă nu este posibilă prezentarea părților, dar cu posibilitatea depunerii de către petent a unui punct de vedere, în termen de 10 zile.”

V. Motivele de fapt și de drept

28. În fapt, Colegiul Director reține faptul că petentul reclamă nesoluționarea unor cereri depuse la Primăria Din înscrisurile depuse la dosar, reiese că petentul, în cadrul unei ședințe de Consiliu local al comunei ... din data de 08.07.2022 și-a expus anumite probleme și nemulțumiri cu care s-a confruntat.

29. Colegiul director trebuie să aprecieze în ce măsură obiectul sesizării este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, potrivit atribuțiilor și domeniului de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, iar art. 62 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, prevede: *„(1) Colegiul director se va pronunța cu prioritate asupra excepțiilor de procedură și de fond care nu mai implică analiza”.*

30. Astfel, luând act de plângere, astfel cum este formulată, Colegiul director urmează a analiza excepțiile invocate din oficiu:

1.1. excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la solicitarea petentului de a obliga Primăria comunei ... să aprobe tacit cererile înaintate de către acesta;

1.2. excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării privind săvârșirea unui posibil abuz în serviciu de către funcționarii publici ai Primăriei ... pentru neemiterea unui răspuns în termen de 30 zile la solicitările depuse la registratura instituției;

1.3. excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la constatarea nelegalității unor adeverințe emise de Primăria ...;

1.4. excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la recalcularea rectoactiv pe ultimii 3 ani toate taxele și impozitele impuse persoanelor cu dizabilități având calitatea de proprietari sau coproprietar:

1.5. excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării privind obligarea Primăriei ... să definească termenii de "RĂMĂȘITĂ" și "SOMAT".

31. În ceea ce privește excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării privind săvârșirea unui posibil abuz în serviciu de către funcționarii publici ai Primăriei pentru neemiterea unui răspuns în termen de 30 zile la solicitările depuse la registratura instituției, Colegiul director luând în considerare respectarea drepturilor cetățenilor de către autoritățile publice, apreciază că legiuitorul a incriminat purtarea abuzivă și abuzul în serviciu ca fapte prevăzute și sancționate de legea penală. Astfel, având în vedere calitatea reclamațiilor (funcționari publici) precum și acuzațiile privind săvârșirea unor fapte în exercitarea atribuțiilor de serviciu, fapte prevăzute de art. 297 Cod Penal, care prevede că *"fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, nu îndeplinește un act sau îl îndeplinește în mod defectuos și prin aceasta cauzează o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice se pedepsește cu închisoarea de la 1 la 7 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică"*, urmează a admite excepția de necompetență, fiind vorba despre posibile fapte penale, competența de investigare revenind organelor de cercetare penală.

32. Cu privire la capetele de cerere în care s-a invocat necompetența CNCD, cu privire la solicitările petentului de a obliga alte instituții publice să facă sau să nu facă acțiuni care țin de propria sa activitate (obligarea Primăriei comunei ... să aprobe tacit cererile înaintate de către petent, constatarea de către Primăria comunei ... a nelegalității unor adeverințe emise de către aceasta, obligarea Primăriei să definească termenii de "rămășită" și "somat"), Colegiul director apreciază că instanța de judecată are competența de a soluționa aceste capete de cerere, în conformitate cu prevederile art. 1 din Legea nr. 554 din 2 decembrie 2004 privind contenciosului administrativ *"Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim și repararea pagubei ce i-a fost cauzată. Interesul legitim poate fi atât privat, cât și public"* și urmează să admită excepțiile invocate, deplina competență de soluționare revenind instanțelor de judecată.

33. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare republicată. Astfel, Colegiul analizează în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările

ulterioare, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000.

34. Potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, prin discriminare se înțelege acel tratament diferențiat ce are la bază un criteriu, dintre cele prevăzute în lege, și care are drept scop sau efect un tratament injust raportat la o speță dată.

35. Colegiul director analizează dacă în cazul semnalat de către petent se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare.

36. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;

b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. (1) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată;

c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege.

37. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de art. 2 alin. (1) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. (1) deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. (1), și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile, dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

38. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile.

39. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu rasă, etnie sau religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de

cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al O.G. nr. 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratament diferențiat) și impun a analiza un criteriu interzis (origine rasială, etnie, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri, etc.) invocat de petenți, constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

40. Astfel, o faptă poate fi considerată discriminatorie, dacă aduce atingere unui drept, oricare dintre cele prevăzute și garantate de tratatele internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională, după cum dispune și O.G. nr.137/2000, care la art. 1 alin. 2 prevede că „*Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării, sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi: (...) art. 2 alin. 1(...) restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, (...)*”, precum și *Protocolul nr.12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art.1 alin.1* ”*Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege, (...).*”

41. Criteriul indicat de petent, care au stat la baza presupusului tratament diferențiat pe care îl reclamă, este reprezentat de faptul că este o persoană ce deține certificat de încadrare în grad de handicap accentuat, nerevizuibil.

42. Colegiul director trebuie să analizeze, din mijloacele de probă și înscrisurile aflate la dosar, în ce măsură sunt îndeplinite condițiile pentru ca o faptă să fie discriminatorie și dacă se poate reține un raport de cauzalitate între faptele prezentate și criteriul invocat.

43. În ceea ce privește respectarea drepturilor conferite de calitatea de persoană încadrată în grad de handicap accentuat, în materie de taxe și impozite (prin scutirea prevăzută de lege) și în ceea ce privește taxa de salubritate, Colegiul director reține că scutiunile au fost aplicate conform prevederilor legale din Codul fiscal¹.

44. Din înscrisurile depuse la dosar, rezultă că petentul nu este unic proprietar al imobilului la care face referire și nici nu deține o cotă parte dominantă, el deținând o cotă parte de 3/8 din imobilul casă de locuit și anexe gospodărești, iar celelalte cote părți sunt deținute de ... în cotă de 2/8 și în cotă de 3/8. Pentru cota parte de proprietatea petentului, partea reclamată a aplicat prevederile legale.

45. Pentru considerentele de mai sus, Colegiul director constată în speța de față că faptele sesizate nu reprezintă discriminare așa cum este prevăzută de art. 2 alin. (1) din

¹ Art. 456 din Codul Fiscal prevede că “(1) Nu se datorează impozit/taxă pe clădiri pentru: (...) t) clădirea folosită ca domiciliu aflată în proprietatea sau coproprietatea persoanelor cu handicap grav sau accentuat și a persoanelor încadrate în gradul I de invaliditate, respectiv a reprezentanților legali, pe perioada în care au în îngrijire, supraveghere și întreținere persoane cu handicap grav sau accentuat și persoane încadrate în gradul I de invaliditate;” (modificare introdusă de Legea nr. 111 din 16 mai 2018, publicată în M. Of. nr. 422 din 17 mai 2018), iar potrivit art. 464 din Codul Fiscal, “(1) Nu se datorează impozit/taxă pe teren pentru: (...) t) terenul aferent clădirii de domiciliu, aflat în proprietatea sau coproprietatea persoanelor cu handicap grav sau accentuat și a persoanelor încadrate în gradul I de invaliditate, respectiv a reprezentanților legali ai minorilor cu handicap grav sau accentuat și ai minorilor încadrați în gradul I de invaliditate;” (modificare introdusă de Punctul 2, Articolul I din Legea nr. 185 din 17 octombrie 2019, publicată în M. Of. nr. 848 din 18 octombrie 2019).

O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, măsura este justificată obiectiv.

46. Colegiul director reține că în materia nediscriminării sarcina probei este împărțită între petent și partea reclamată, în sensul că petentului îi revine sarcina să dovedească existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări, iar părții reclamate îi revine sarcina de a demonta prezumția de discriminare, în caz contrar urmând să răspundă pentru săvârșirea faptei de discriminare. Chiar dacă petentul nu este persoană cu dizabilități locomotorii, acesta

47. În conformitate cu prevederile tezei a II a art. 20 alin. (6) din O.G. nr.137/2000 republicată, Colegiul director constată că în privința capătului de cerere privind neaccesibilizarea sediului Primăriei pentru persoane cu handicap locomotor, partea reclamată întoarce sarcina probei și infirmă acuzațiile petentului oferind o justificare obiectivă în ceea ce privește accesul în instituție.

48. Imobilul în care își desfășoară activitatea Primăria ... are 2 intrări pentru cetățeni, amenajate pentru accesul cetățenilor cu rampă pentru persoanele cu dizabilități și 1 intrare pentru personalul propriu și alte activități administrative. Una dintre intrări permite accesul la parterul instituției, la serviciile cele mai apropiate de nevoile cetățenilor (asistență socială, fond funciar și taxe și impozite) iar cealaltă intrare permite accesul în zona de ghișee, putând fi accesat orice alt compartiment al instituției.

49. De asemenea, se consideră că nu se impune construirea unui lift pentru accesul la etajul instituției, realizarea acestuia fiind foarte costisitoare și greu de realizat, în condițiile în care accesul la orice serviciu public, fiind la parterul instituției, se poate face cu ușurință.

50. În privința capătului de cerere privind posibilele fapte de discriminare săvârșită de o angajată a primăriei, Colegiul director constată că deși petentului i-au fost solicitate date suplimentare detaliate cu privire la presupusele fapte, acestea nu au putut fi identificate.

51. În consecință, Colegiul director constată că aspectele sesizate nu reprezintă discriminare conform art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, nu se pot reține probe concludente pentru a putea fi supuse analizei și care să conducă la existența unei fapte de discriminare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția de necompetență a CNCD pentru capătul de cerere privind purtarea abuzivă și abuzul în serviciu; *competența de investigare revenind organelor de cercetare penală.*

2. Admite excepția de necompetență a CNCD pentru capătul de cerere privind nelegalitatea adeverințelor emise petentului; *competența revine instanței de judecată;*
3. Admite excepția de necompetență a CNCD pentru capătul de cerere privind recalcularea pe ultimii 3 ani a taxele și impozitele impuse persoanelor cu dizabilități cu calitate de proprietari sau coproprietar; *competența revine instanței de judecată;*
4. Admite excepția de necompetență a CNCD cu privire la definirea termenilor de "rămășiță" și "somat"; *competența revine instanței de judecată;*
5. În privința capătului de cerere privind respectarea drepturilor conferite de calitatea de persoană încadrată în grad de handicap accentuat în materie de taxe și impozite (prin scutirea prevăzută de lege) și în ceea ce privește taxa de salubritate, faptele sesizate nu reprezintă discriminare așa cum este prevăzută de art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, *măsura este justificată obiectiv;*
6. În privința capătului de cerere privind accesibilizarea Primăria Bonțida, faptele sesizate nu reprezintă discriminare așa cum este prevăzută de art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, *partea reclamată a inversat sarcina probei.*
7. În privința capătului de cerere privind posibilele fapte de discriminare săvârșită de o angajată a primăriei, aspectele sesizate nu reprezintă discriminare conform art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, *nu se pot reține probe concludente.*

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

BĂNICĂ Claudia Cerasela - Membru

DIACONU Adrian Nicolae - Membru

GRAMA Horia - Membru

OLTEANU Cătălina - Membru

RAIU Cătălin Valentin- Membru

SĂVULESCU Radu - Cosmin – Membru

*Data redactării: 07.03.2024
Redactată și motivată F.L.I.*

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.